

GÜNÜMÜZDE SERBEST FORM YAPI TEKNOLOJİSİNİN EĞİLİMLERİNİN GELECEKTEKİ YÖNELİMİ

MSGSU BOST SEMİNER DERSİ FIRDEVŞ DAĞDAŞ

19. yy The opera house in Paris

20. yy Villa La Roche, Le corbusier

21. yy Seattle Library Rem Koolhaas

ZAMAN? MALİYET ? DÜŞÜK VERİM

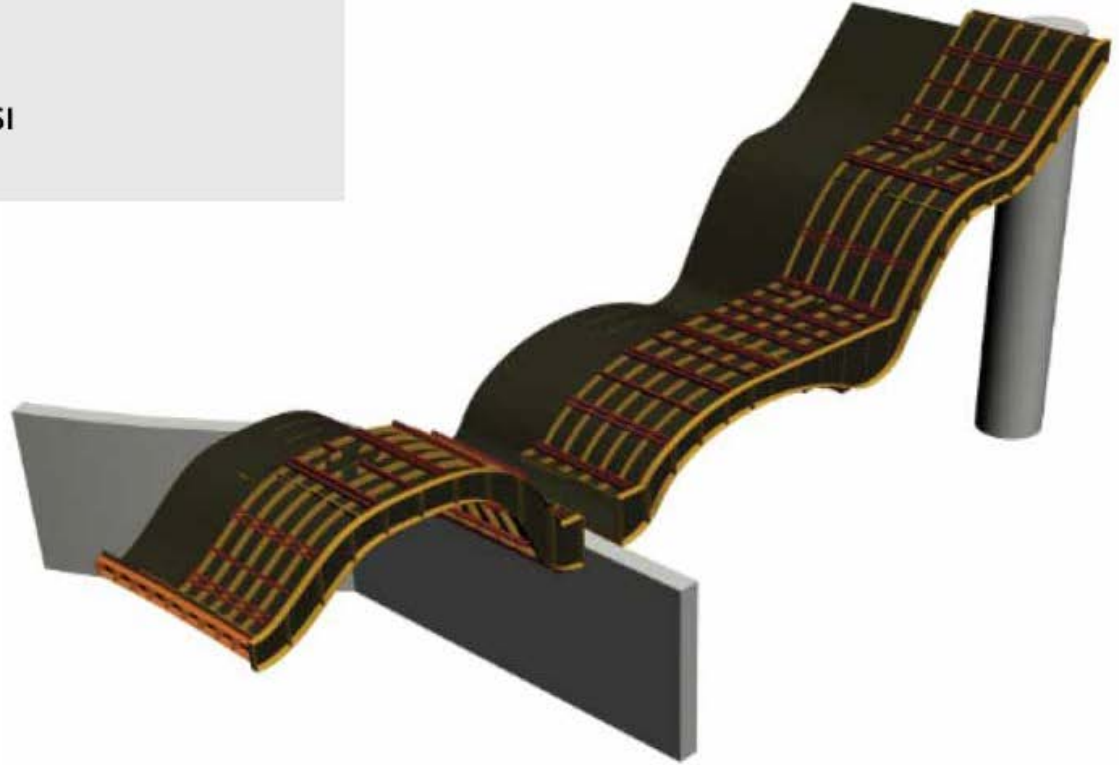
Bir örnek olarak Big Belt Evi, CNC işleme yoluyla ahşap paneller ve çelik levhaların serbest form yapıyı oluşturmak için kullanarak bu serbest formda yapı inşaa edilmiştir.

Geleneksel ile Serbest form çatı;

-Malzeme ve montaj maliyetleri benzer

- Serbest formda her kalıp farklı olduğu için kalıp maliyeti 10 kat daha fazla

-Kalıpların geri dönüşümsüz olması

102 MİLYON DOLAR, 14 YIL

TAHMİN EDİLEN SÜREDEN 10 YIL
DAHA FAZLA 15 KAT DAHA MALİYETLİ
Sydney opera binası.

127 Milyon Dolar
hesap edilen maliyetin 14 Katı
Bilboa Guggenheim Müzesi

SORUN:

MALİYET, ZAMAN

ÇÖZÜM:

TEKNOLOJİK GELİŞMELER

Serbest Form Yapılarda Trendler

Serbest eğriler
Tasarımı en zor maliyeti en yüksek serbest form yapılarıdır.

Diagonal çizgiler
Çapraz çizgiler değişik şekilli düzlemlerin oluşturulmasında kolaylık sağlar.

Segmentlere ayırma
Farklı eğrilerdeki parçalar birleştirilerek eğri düzlemler oluşturulur.

Table 1. Trends in shapes used in free-form buildings.

Building name	Year ^a	Diagonal line	Segment	Free curve
The Sydney Opera House	1973		○	
Bilbao Guggenheim Museum	1997			○
ING Bank & Head Office	1997		○	
Exhibition Pavilion Park	1997		○	
BMW Pavilion	1999		○	
Big Belt House	2000		○	
DG Bank	2000			○
Zollhof Towers	2000			○
Walt Disney Concert Hall	2003			○
Kunsthaus Gras	2003		○	
Experience Music Project	2004			○
MIT Stata Center	2004			○
MARTa Museum of Future	2005			○
Mercedes Benz Museum	2006			○
Denver Art Museum	2006	○		
Hessing Cockpit in Acoustic Barrier	2006		○	
BMW WELT	2007		○	
Zlote Tarasy	2007		○	
Helios House	2007		○	
Zaragoza Bridge pavilion	2008		○	
EPFL Learning Center	2008			○
House of Music and Music Theatre in Graz	2008			○
Beijing National Stadium	2008		○	
Louis Vuitton Foundation for Creation	2012		○	
Roca London Gallery	2012			○
The ARC, Daegu	2012		○	
International Exposition Yeosu Theme Pavilion	2012			○
Seoul City Hall	2012		○	
National Ecological Institute	2013		○	
Dongdaemun Design Plaza	2014		○	

^aCompletion year hereafter.

MIT Stata Center

House of Music and Music theatre in Graz

Experience Music Project, free curve

The arch, segment

Beijing National Stadium, Free curve

Zollhof Tower, Free curve

Dongdaemun Design Plaza, Segment

İNŞA TEKNOLOJİLERİNDE TRENDLER

1. EPS KALIP

EPS kalıp fabrikasyonu ve 3D-CAD kullanılarak istenilen şekil CNC ile EPS blokları işlenir. Serbest formda beton parçaları EPS blokları ile oluşturularak beton parçaları monte edilir.

DEZAVANTAJLARI:

- Kalıp çıkarma süresi
- Eps, yüzeylerde çizikler bırakmıştır.

İNŞA TEKNOLOJİLERİNDE TRENDLER

2. AHŞAP ve ÇELİK KALIP

-Dongdaemun Tarih ve Kültür Parkında bulunan Dongdaemun Tasarım Plazası serbest formda beton kalıp levha kullanılarak yapılmıştır.

-Kalıplar 300mm büyüklüğünde kaburga şeklinde formda kurulu ahşap kesme makinalarıyla iç dış şekillendirilerek imal edilmiştir.

DEZAVANTAJI

-Maliyet

İNŞA TEKNOLOJİLERİNDE TRENDLER

3. TEKSTİL KALIP

-Daha basit, daha hafif ve esnek olduğu için farklı formlara izin veriyor.

DEZAVANTAJLARI

-Sabitlenemediği için kusurlara neden olabilir.

İNŞA TEKNOLOJİLERİNDE TRENDLER

4. CNC TABANLI KALIP

-CNC, insan eli değmeden; bilgisayar kontrolü kullanılarak makine ile üretimi arzulayan bir çözüm yöntemidir.

-Dijital ortamda kalıplar hazırlanır ve CNC yardımıyla üretilir.

MALZEMEDE TRENDLER

- Kendi ağırlığını düşürmek için binayı saran taşıyıcı elemanlarda hafif malzemeler kullanılır.
- Louis Vuitton Vakfı binasının oluşumunda dış malzeme olarak önceden döküm cam perde duvarlar, performansı yüksek beton paneller kullanıldı.
- Z-Bank cephesi edilmiş paslanmaz çelik paneller üzerine uygulandı.
- The Guggenheim Museum binasında sıvı bir akışkan görünümü vermek için titanyum panelleri kullanılmıştır.

Architectural Science Review

Table 4. Trends of free-form building materials.

Building name	Year	Steel	Concrete	ETC.	Location
ING Bank & Head Office	1997			Glass	Haarlem, the Netherlands
The Sydney Opera House	1973		PC panel		Sydney, Australia
Z-Bank	1979	Stainless			Vienna, Austria
Bilbao Guggenheim Museum	1997	Titanium			Bilbao, Spain
Exhibition Pavilion Park	1997		Concrete		
BMW Pavilion	1999		Concrete		London, UK
Big Belt House	2000		Concrete		Montana, USA
DG Bank	2000	Cast stainless steel			Berlin, Germany
Zollhof Towers	2000		Concrete		Dusseldorf, Germany
Walt Disney Concert Hall	2003	Metal	Concrete		Los Angeles, USA
Kunsthau Gras	2003		Concrete	Acrylic-glass	Graz, Austria
Experience Music Project	2004	Stainless, aluminium		Glass	Seattle, USA
MIT Stata Center	2004		Concrete	Aluminium, titanium	Cambridge, USA
MARTa Museum of Future	2005	Stainless steel panel			North Rhine-Westphalia, Germany
Mercedes Benz Museum	2006		Concrete		Stuttgart, Germany
Denver Art Museum	2006	Titanium			Denver, USA
Hessing Cockpit in Acoustic Barrier	2006			Glass panels	Utrecht, the Netherlands
BMW WELT	2007			Planitherm	Munich, Germany
Zlote Tarasy	2007			Glass panels	Warsaw, Poland
Helios House	2007	Stainless steel panels			Los Angeles, USA
EPFL Learning Center	2008		Concrete		Lausanne, Switzerland
House of Music and Music Theatre in Graz	2008		Concrete		Graz, Austria
Beijing National Stadium	2008				Beijing, China
Louis Vuitton Foundation for Creation	2012		UHPC panel		Paris, France
Roca London Gallery	2012			GRC GRG	London, England
International Exposition Yeosu Theme Pavilion	2012		Concrete		Yeosu, Korea
Seoul City Hall	2012			Glass panels, ETFE	Seoul, Korea
Dongdaemun Design Plaza	2014	Aluminium panels			Seoul, Korea

Note: GRC, glass reinforced concrete; GRG, glass reinforced gypsum; ETFE, ethylene tetrafluoroethylene.

ING Bank

Roca London Gallery

Walt Disney Concert Hall- Metal, Concrete

Marta Museum of future, steel panel

Mercedes Benz museum, concrete

EPFL Learning Center, Concrete

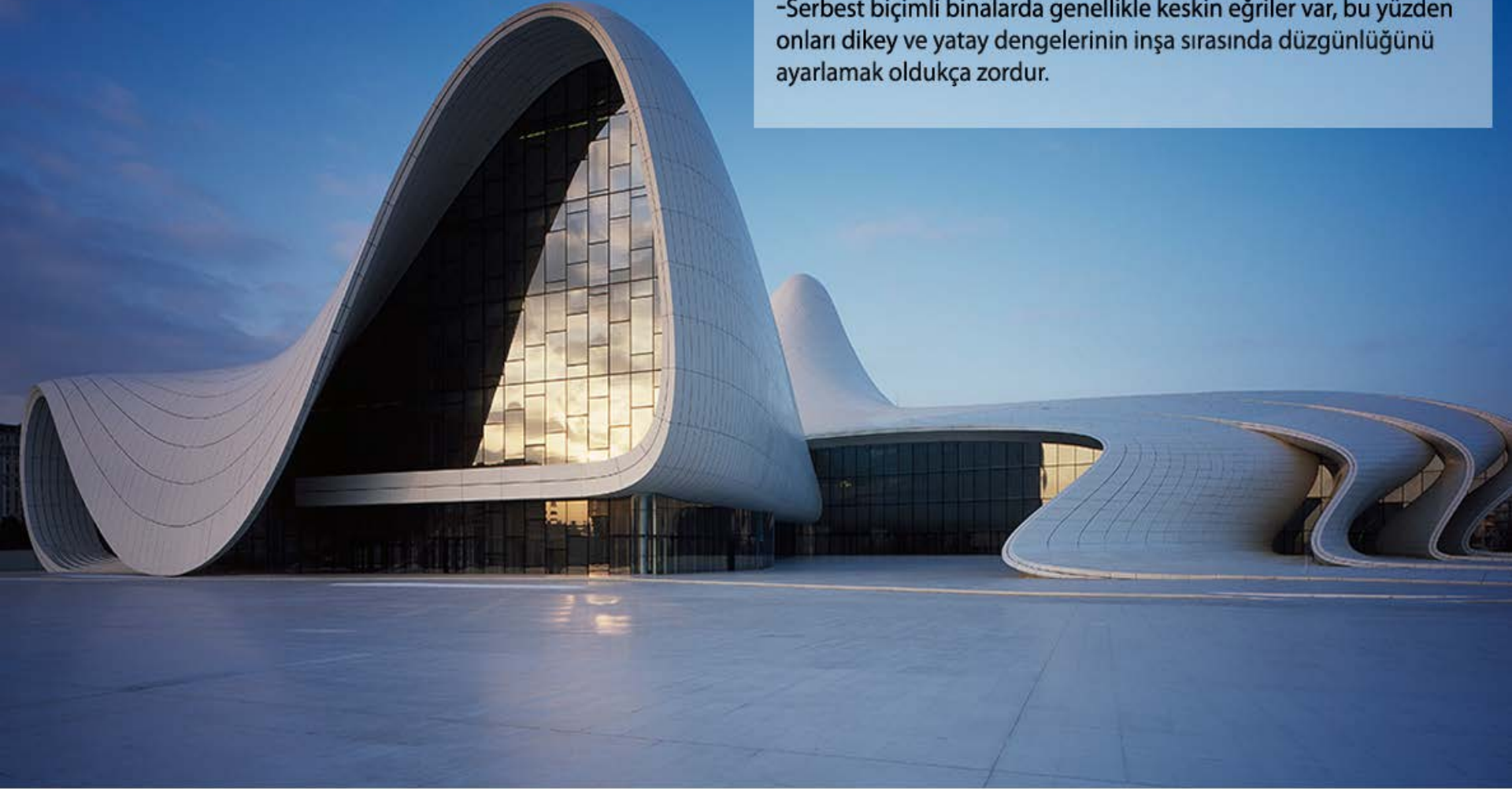
SERBEST FORM YAPILARDA PROBLEMLER

1. Tasarımsal Problemler

-Tasarımda doğru bir şekilde ayrıntıları çizmemek beton parçaları üretmede zorluklar çıkarır.

2. Üretim Problemi

-Serbest biçimli binalarda genellikle keskin eğriler var, bu yüzden onları dikey ve yatay dengelerinin inşa sırasında düzgünlüğünü ayarlamak oldukça zordur.

SERBEST FORMLU BETON TEKNOLOJİLERİNİN GELECEKTEKİ YÖNÜ

SORUN:

Maliyet, zaman, kalıpların birkez kullanılması, geri dönüşümün olmaması, eğrisel çizgilerin tanımlanması

ÇÖZÜM:

-Tasarım ve üretim yönetim bilgi sistemleri, metaforik kalıp üretimi ve yapı-kalıp ile çalışılabilirliğinin teknolojik gelişimi

TASARIM BİLGİ SİSTEMİ

Bu çalışmada önerilen işletilen tasarım bilgi sistemi aşağıdaki gibidir:

- BIM aracı kullanılarak oluşturulan bir serbest form, bina yüzey bilgisi IFC dosyası ile ayklanır.
- Detaylarda uygun olan şekil seçilerek birleşimler hesaplanır.
- Şekil bilgileri ve kalıplar sayısal kontrol(NC) denetleyiciye iletmek üzere transfer edilir.

ÜRETİM BİLGİ SİSTEMİ

-Metaforik ve serbest biçimli panel kalıpları üretmek için kullanılan freze makinesi, Sayısal Kontrol (NC) verilerine dayalı kıvrımlı yüzeyleri oluşturur ve serbest biçimli beton üretmek için daha düşük faz değişikliği için malzeme (PCM) kalıpları kullanılır.

-PMC kalıbı beton dökümü için kullanım sonrası diğer kalıplarda da kullanılabilir.

-BIM metodu ile bilgisayar ortamında karşılaştırmalar ile ürünün formunun doğruluğunu incelemek mümkündür.

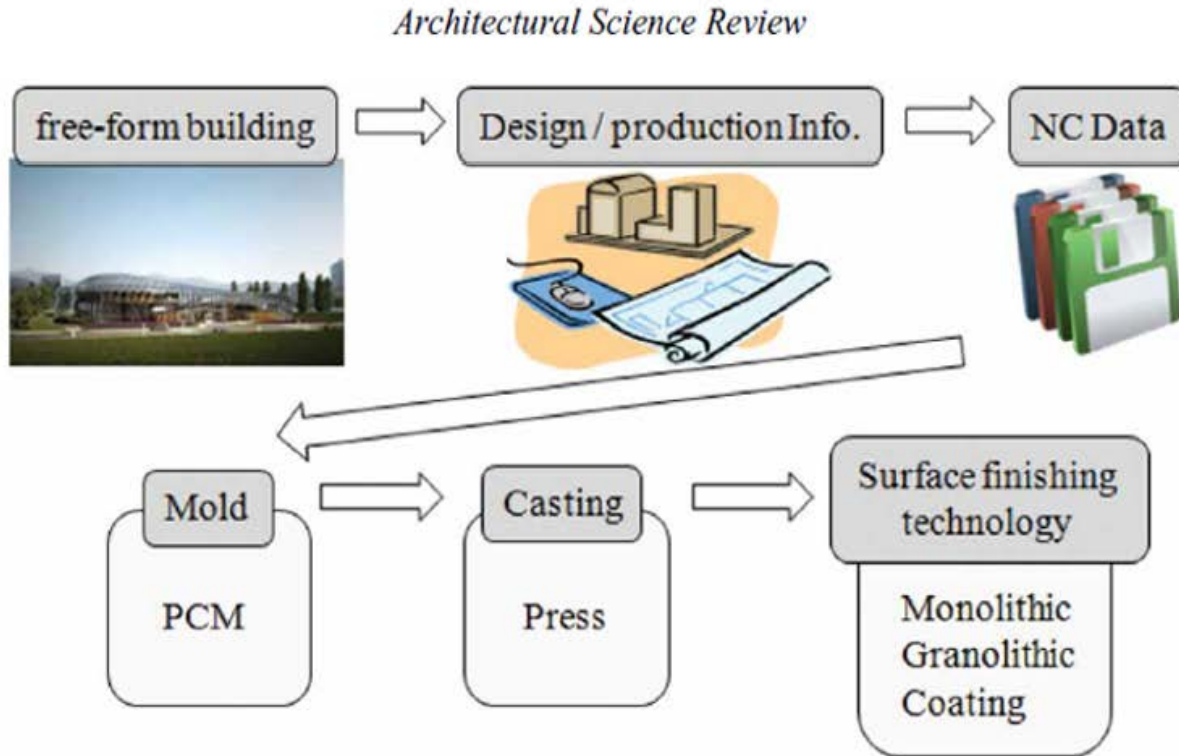

Figure 11. Free-form concrete production technology.

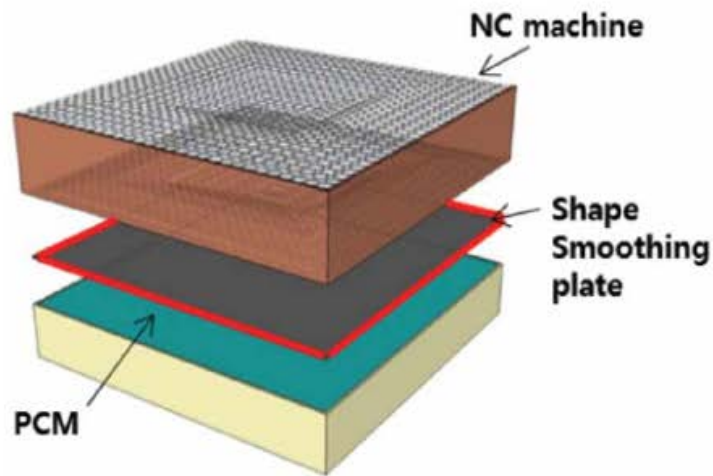

Figure 12. PCM and metamorphic mould concept.

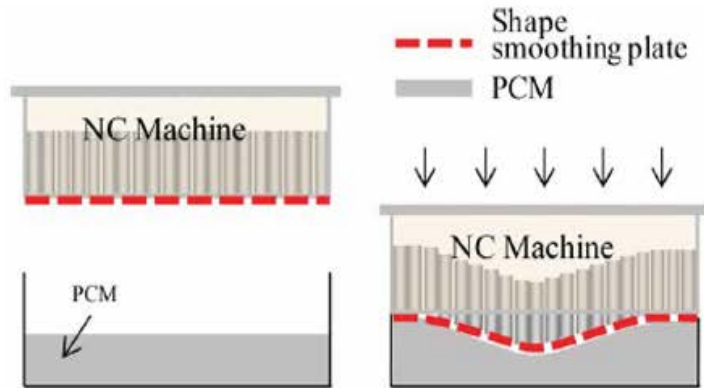

Figure 13. Production concept of PCM metamorphic mould.

Metamorfik Kalıp Üretimindeki Teknoloji

- PCM erimiş duruma getirildikten sonra serbest biçimli somut parçalar elde edilmesini mümkün kılar.
- Metaller ısıtılması ile tekrar orijinal şekillerini alıp kalıp olarak kullanılabilir.
- Sayısal Kontrollü (NC) makineler eğri yüzeyleri yapmak için kullanılır.
- PMC geri dönüşümü olan bir malzemedir.

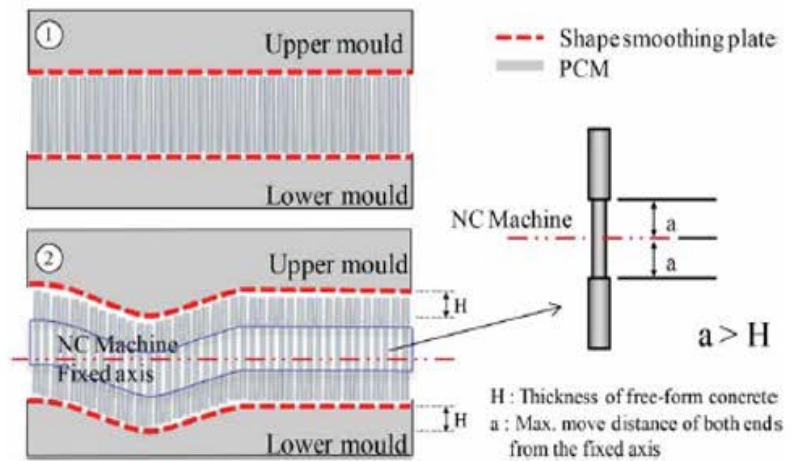

Figure 14. Simultaneous production of upper/lower PCM moulds.

Serbest formda beton dökme teknolojisi

-Serbest formdaki beton oluşumu PCM kalıplar arasındaki boşluğa beton enjekte edilerek ve preslenerek imal edilir.

-Mevcut yöntemlere kıyasla bu yöntemde artan ve elde edilen verimlilik beton üretiminde insan gücü ve zamanda tasarruf sağlar ve maliyeti azaltıp süreci hızlandıracaktır.

-Ürünler hassas simülasyonlar ile kontrol edilebilir.

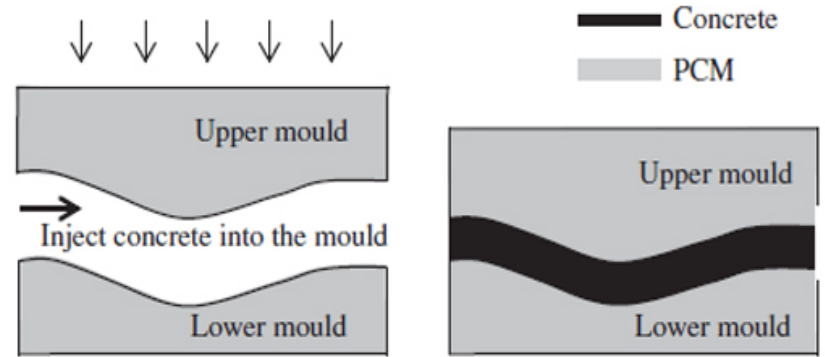
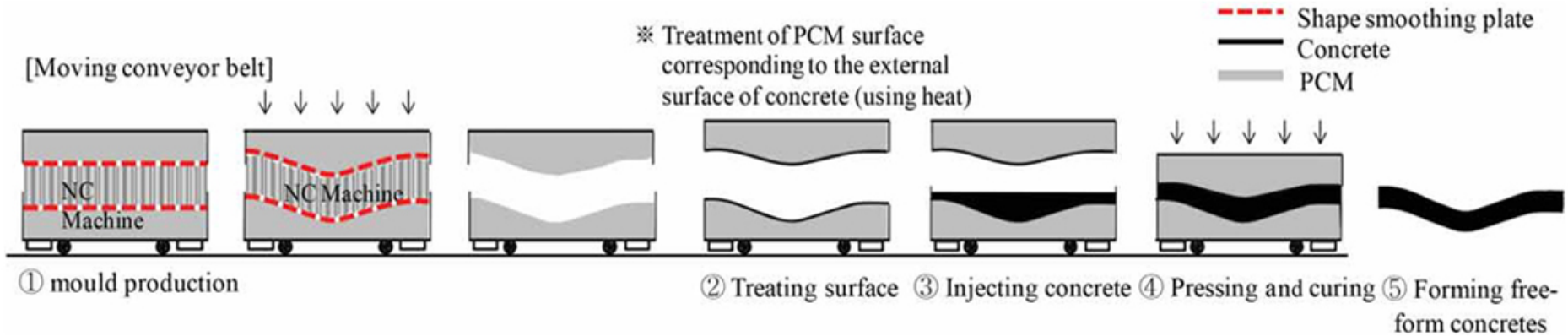
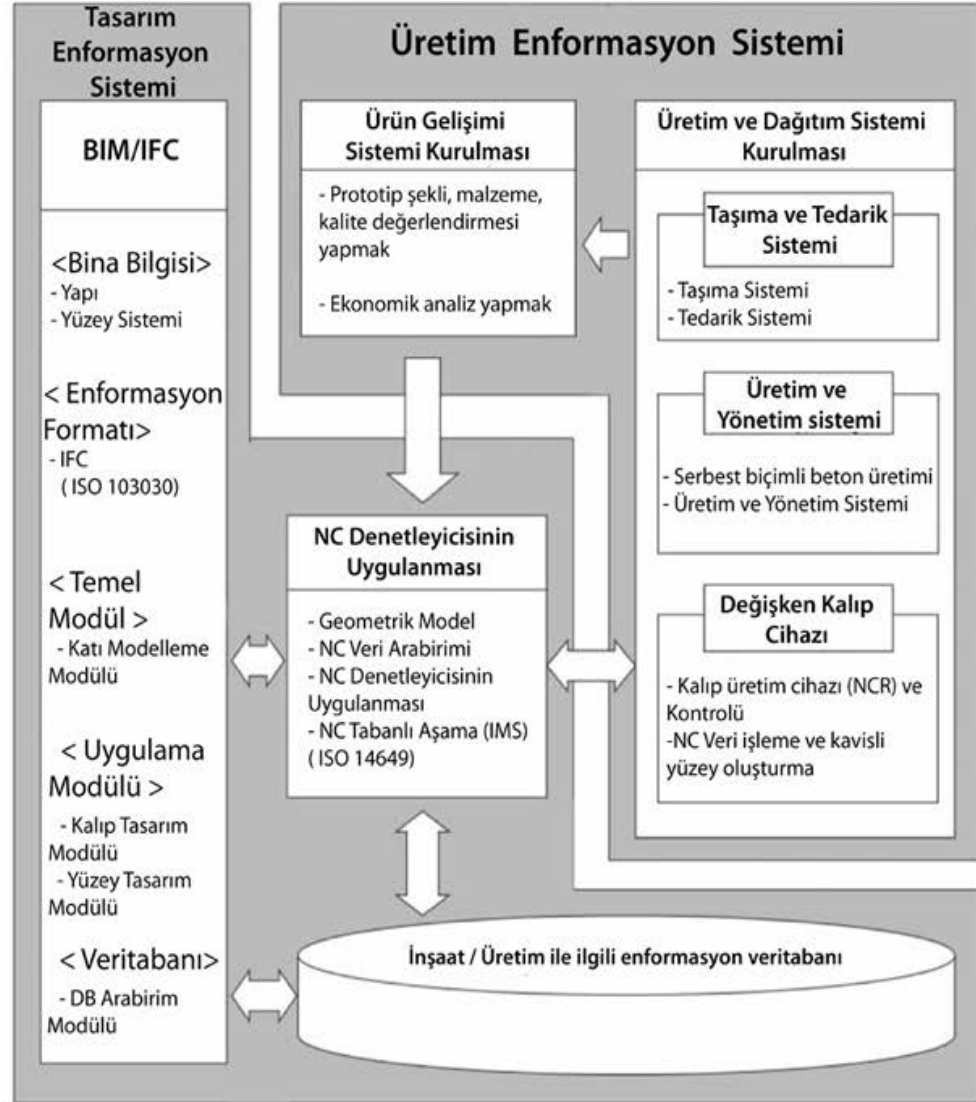

Figure 15. Casting using press method.

SONUÇ

- Verimlilik
- İnşaat maliyet
- Zaman yönetimi, konuları geliştirilmelidir.

Bu sorunların üstesinden gelmek için sayısal kontrollü bina tasarım ve üretim bilgi sistemi kullanılabilir.

- Sistemik üretim,
- Üretim aşamasında her aşamada geribildirim,
- Metaforik kalıp sistemi ile insan gücünü azaltma,
- Üretim hatalarını en aza indirme,
- Zaman ve maliyet tasarrufu

ANAHTAR SORULAR

- Bina yapım araçlarının sürdürülebilirliği ve atıkların azaltılması nasıl sağlanabilir?
- Tasarım-üretim ilişkisinde engellerin azaltılması
- Tasarım ve üretim araçlarında teknolojinin entegrasyonu ile yeni üretim biçimleri geliştirme